

TCVN

TIÊU CHUẨN QUỐC GIA

TCVN 8757:2018

Xuất bản lần 1

GIÓNG CÂY LÂM NGHIỆP – VƯỜN GIÓNG

Forest tree cultivar – Seed orchard

HÀ NỘI - 2018

Giống cây lâm nghiệp - Vườn giống

Forest tree cultivar - Seed orchard

1 Phạm vi áp dụng

Tiêu chuẩn này quy định đối với vườn giống áp lâm nghiệp.

2 Thuật ngữ và định nghĩa

Trong tiêu chuẩn này sử dụng các thuật ngữ và định nghĩa sau:

2.1

Vườn giống (Seed orchard – SO)

Vườn cây được trồng theo sơ đồ nhất định bằng các cây thực sinh được nhân giống từ hạt giống của các cây trội (2.8) hoặc bằng các cây được nhân giống vô tính từ các cây trội (2.9).

2.2

Cây trội (Plus tree)

Cây tốt nhất được tuyển chọn từ rừng tự nhiên, rừng trồng, cây trồng phân tán, rừng giống hoặc vườn giống được sử dụng để lấy giống.

2.3

Dòng vô tính (Clone)

Các cây được nhân giống vô tính (ví dụ: nuôi cấy mô, giâm hom, ghép, chiết) từ một cây trội.

2.4

Nhân giống vô tính/Nhân giống sinh dưỡng (Vegetative propagation)

Tên gọi chung để chỉ tất cả các phương pháp nhân giống dựa trên cơ sở phân bào nguyên nhiễm (mitosis).

Các phương pháp nhân giống vô tính trong lâm nghiệp gồm: nuôi cấy mô, giâm hom, ghép, chiết, tách chồi.

2.5**Cây vô tính (Ramet)**

Cây được tạo ra từ phương pháp nhân giống vô tính (gồm: cây mô, cây hom, cây ghép, cây chiết).

2.7**Gia đình (Family)**

Các cá thể từ hạt của cùng một cây mẹ (cây trội).

2.8**Vườn giống hữu tính (Seedling seed orchard - SSO)**

Vườn giống trồng bằng các cây được nhân giống từ hạt lấy từ các cây trội (cây mẹ).

2.9**Vườn giống vô tính (Clonal seed orchard - CSO)**

Vườn giống trồng bằng các cây được nhân giống vô tính từ các cây trội (cây mẹ).

2.10**Loài cây sinh trưởng nhanh (Fast-growing species)**

Những loài cây đạt lượng tăng trưởng đường kính bình quân hàng năm tối thiểu từ 2 cm/năm trở lên hoặc năng suất bình quân trong một chu kỳ kinh doanh đạt tối thiểu từ 15 m³/ha/năm trở lên.

2.11**Loài cây sinh trưởng chậm (Slow-growing species)**

Những loài cây đạt lượng tăng trưởng đường kính bình quân hàng năm dưới 2 cm/năm hoặc năng suất bình quân trong một chu kỳ kinh doanh dưới 15 m³/ha/năm.

3 Yêu cầu kỹ thuật

Vườn giống các loài cây lấy gỗ phải đáp ứng các yêu cầu quy định trong Bảng 1.

Bảng 1 – Yêu cầu kỹ thuật đối với vườn giống cây lâm nghiệp lấy gỗ

Tên chỉ tiêu	Yêu cầu
Diện tích	Tối thiểu 1,0 ha
Số gia đình/dòng vô tính	Vườn giống hữu tính: Tối thiểu có 30 gia đình Vườn giống vô tính: Tối thiểu có 20 dòng vô tính
Nguồn gốc	Từ các cây trội được chọn trong nước hoặc nhập từ nước ngoài có nguồn gốc rõ ràng
Số lần lập, số cây trong mỗi lần lập	Vườn giống hữu tính: Tối thiểu 8 lần lập; mỗi lần lập trồng 3 đến 4 cây/gia đình. Vườn giống vô tính: Tối thiểu 5 lần lập; mỗi lần lập chỉ trồng một cây/dòng.

Bảng 1- (kết thúc)

Tên chỉ tiêu	Yêu cầu
Cách ly	Cách xa tối thiểu 150 m với các lâm phần cùng loài hoặc các loài khác có khả năng lai giống tự nhiên với loài cây trong vườn giống.
Kỹ thuật trồng	Theo đúng hướng dẫn kỹ thuật xây dựng vườn giống do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành
Tình hình sinh trưởng	Cây sinh trưởng, phát triển tốt và đồng đều hơn so với rừng trồng cùng loài trong khu vực
Tình hình sâu, bệnh hại	Không có dấu hiệu bị sâu, bệnh gây hại.
Tỷ lệ ra hoa, kết quả	Tối thiểu 50% cây ra hoa và 20% số cây cho hạt hữu thụ.

4 Phương pháp kiểm tra

4.1 Diện tích

Xác định bằng cách sử dụng thước đo hoặc dùng máy định vị cầm tay (GPS) khoanh vẽ, tính diện tích của vườn giống.

4.2 Nguồn gốc, số gia đình, số lần lập, số cây trong mỗi lần lập

Xác định thông qua hồ sơ/Nhật ký xây dựng vườn giống và quan sát trực tiếp tại vườn giống.

4.3 Cách ly

Sử dụng thước, đo khoảng cách từ hàng cây ngoài cùng của vườn giống đến hàng cây ngoài cùng của lâm phần gần nhất xung quanh vườn giống.

4.4 Kỹ thuật trồng

Xác định qua hồ sơ và quan sát tại vườn giống.

4.5 Tình hình sinh trưởng và tỷ lệ ra hoa kết quả

Xác định qua nhật ký ghi chép vật hậu, số liệu đo đếm kết hợp quan sát trực tiếp bằng mắt thường tại vườn giống.

4.6 Tình hình sâu, bệnh hại

Quan sát trực tiếp tại vườn giống.

5. Ghi nhãn/biển

Mỗi vườn giống đều có biển, biển đặt ở vị trí dễ quan sát phía ngoài vườn giống, nội dung biển:

- Tên chủ vườn giống:

- Tên loài cây:
 - Tọa độ:
 - Địa điểm (Đơn vị hành chính, tiểu khu, lô, khoảnh):
 - Diện tích:
 - Ngày tháng năm trồng:
 - Số gia đình/dòng:
-